

8. Provincie midden in de samenleving

Maastricht, september '26

Provincie midden in de samenleving

Voortgang

Het Programma Provincie midden in de Samenleving ligt op koers qua uitvoering. In het afgelopen tweede kwartaal zijn er afspraken gemaakt met de regiogemeenten over de voortgang en uitvoering van de verschillende Regio Deals. De tweede fase van het programma Gemeentelijke Uitvoeringskracht Nieuwe Stijl staat in het teken van de uitvoering van het gepresenteerde manifest. De adviesgroep STOER (verminderen regeldruk) presenteert in september 2026 haar advies en samen met de regio's wordt er invulling gegeven aan het meerjarige Nationale Programma Vitale Regio's. Voor een aantal thema's zal in 2027 verdere invulling worden gegeven en zullen de beschikbare financiële middelen worden bestemd.

De programmatische lobbyaanpak en het werken met proposities werpt zijn vruchten af. Rondom Prinsjesdag 2026 en de daaruit volgende begrotingsbehandelingen worden de Limburgse prioriteiten duidelijk verwoord. De uitwerking van onze buurlandenstrategie loopt en er wordt actief ingespeeld op het meerjarig financieel kader en de nieuwe Europese programma's.

Met het programma Democratie en Vrijheid wordt actief het gesprek aangegaan over de grenzen van democratie en een weerbare overheid met de samenleving en mede-overheden. De samenwerking met het V-fonds krijgt concreet gestalte en met de viering van het 40-jarig bestaan van het Gouvernement is er ook actief invulling gegeven aan het thema met diverse activiteiten in het provinciale huis van de democratie. Het blijft daarnaast onze permanente inzet om te werken aan de weerbaarheid van het openbaar bestuur, samen met verschillende partners in Limburg en daarbuiten.

8.1.1. Regiodeals

Voortgang

De Regio Deals in Noord-Limburg, Midden-Limburg, Zuid-Limburg en Parkstad verlopen volgens planning. Op 21 mei 2026 heeft een Regio-Provincie Overleg (RPO) plaatsgevonden, waarbij een projectvoorstel 'investeren in de toekomst van Koningsbosch' in het kader van de Regio Deal Midden-Limburg is goedgekeurd. Daarnaast is een aanvullend bedrag doorgevoerd op het deelprogramma 'Veiligheid' welke in het RPO van 17 december 2025 is goedgekeurd. Zie daarvoor onderstaande financiële consequenties.

Afwijkingen

Op dit moment zijn er geen inhoudelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op het realiseren van de gestelde doelen zoals opgenomen in de Programmabegroting 2026.

Financiële consequenties

Nieuwe eigen middelen

Niet alleen de afwijkingen of ontwikkelingen zorgen voor aanpassingen in onze begroting. Om verder uitvoering te geven aan ons bestaand beleid zetten we de Programmareserve in voor de verdere uitvoering van de Regio Deal Midden-Limburg zoals beschreven bij de voortgang van product 8.1.1. (€ 1,45 mln. voor meerjarige projectsubsidies en € 0,05 mln. voor VAT-kosten), waarvan € 0,39 mln. wordt gedekt uit programmareserve Regiodeals 5e en 6e tranche en € 1,11 mln. uit de specifieke uitkering (SPUK) Regio Deal Midden-Limburg.

Nieuwe middelen derden

Zoals beschreven bij Nieuwe eigen middelen wordt vanuit de SPUK Regio Deal Midden-Limburg € 1,11 mln. bijgedragen aan de verdere uitvoering van de Regio Deal Midden-Limburg vanwege de voortgang.

Fasering naar 2027 e.v.

Voor de uitvoering van de meerjarige project subsidies Regio Deal Midden-Limburg wordt € 2,38 mln. gefaseerd naar 2027.

€ x 1.000

Product	Omschrijving	Dekking	Bijstelling lasten 2026
	Nieuwe eigen middelen - bestaand beleid		
8.1.1	GS 19-5-2026 Regio Provincie Overleg Regiodeal Midden-Limburg	Programmareserve Regiodeals 5e en 6e tranche	363
8.1.1	GS 25-11-2025 VAT-kosten Regiodeal Midden-Limburg	Programmareserve Regiodeals 5e en 6e tranche	25
			388

€ x 1.000

Product	Omschrijving	Dekking	Bijstelling lasten 2026
	Nieuwe middelen derden		
8.1.1	GS 15-9-2026 Regio Provincie Overleg Regiodeal Midden-Limburg	SPUK	1.089
8.1.1	GS 25-11-2025 VAT-kosten Regiodeal Midden-Limburg	SPUK	25
			1.114

€ x 1.000

Product	Omschrijving	Dekking	Bijstelling lasten 2026
	Fasering naar 2027 e.v.		
8.1.1	GS 15-9-2026 Fasering Meerderjarige project subsidies Regiodeal Midden-Limburg	N.v.t.	-2.379
			-2.379

8.2.1. Bestuurlijke verhoudingen

Voortgang

Regeldruk

De adviesgroep STOER houdt zich bezig met het terugdringen van regeldruk. De adviesgroep is in 2026 drie keer bij elkaar gekomen. In de laatste sessie in juni zijn concrete aanbevelingen besproken. Deze aanbevelingen worden verwerkt in een rapportage. De rapportage schetst aanbevelingen en bevindingen uit de adviesgroep en zal conform planning eind derde kwartaal met Provinciale Staten gedeeld worden. Het concreet uitvoering geven aan de aanbevelingen vanuit de adviesgroep zal aansluitend in 2027 plaatsvinden.

Gemeentelijke Uitvoeringskracht Nieuwestijl (GUN)

Binnen GUN is fase 1 afgerond. [Medio april 2026](#) zijn het Manifest gemeentelijke uitvoeringskracht nieuwe stijl, het Perspectief op uitvoeringskracht en de wetenschappelijke verkenning naar uitvoeringskracht opgeleverd. In fase 2 werken we de aanbevelingen uit het Manifest verder uit. De nadruk ligt daarbij op pooling van professionals en academiëvorming. Het advies over de concrete inrichting hiervan wordt in het eerste kwartaal 2027 met Provinciale Staten gedeeld.

(Jongeren)participatie

(Jongeren)participatie verloopt conform planning. Per 1 augustus is een projectleider jongerenparticipatie aangesteld, die de uitvoering van het vastgestelde jongerenparticipatieplan coördineert. Momenteel vinden diverse gesprekken plaats met het VMBO en MBO over jongerenparticipatie. Daarnaast zetten we in op grensoverschrijdende participatie, om jongeren ook buiten de directe regio actief te betrekken.

Afwijkingen

Regeldruk

Op dit moment zijn er geen inhoudelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op het realiseren van de gestelde doelen zoals opgenomen in de Programmabegroting 2026.

Gemeentelijke Uitvoeringskracht Nieuwestijl (GUN)

De opstart van fase twee van het programma GUN is in volle gang. In deze fase geven we nadere invulling en uitvoering aan de handelingsperspectieven benoemd in het Manifest voor uitvoeringskracht. Hier is ook de verdere ontwikkeling van de Plannen voor de regio's in Noord, Midden en Zuid-Limburg in het kader van het Nationaal Programma Vitale Regio's aan gekoppeld. We zijn in afwachting van deze plannen van de regio die nog volop in ontwikkeling zijn, waardoor de planning vertraging heeft opgelopen en de verdere uitvoering in 2027 plaatsvindt.

(Jongeren)participatie

Op dit moment zijn er geen inhoudelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op het realiseren van de gestelde doelen zoals opgenomen in de Programmabegroting 2026.

Financiële consequenties

Fasering naar 2027 e.v.

We faseren een totaalbedrag van € 1,63 mln. naar 2027 in verband met de volgende onderwerpen:

- Voor de uitvoering van vervolgacties op het gebied van regeldruk wordt € 0,10 mln. gefaseerd naar 2027;
- De verdere opstart en uitvoering van de tweede fase GUN loopt door in 2027, waardoor € 1,30 mln. voor de versterking van de uitvoeringskracht van GUN wordt gefaseerd naar 2027;
- Voor jongerenparticipatie wordt daarnaast € 0,24 mln. gefaseerd naar 2027.

Autonome ontwikkeling

Het budget voor vergoedingen statenlidmaatschap wordt in 2026 als gevolg van de indexering van de onkostenvergoeding en toelagen voor politieke ambtsdragers van provincies verhoogd met € 0,07 mln. De verhoging wordt gedekt uit het begrotingsresultaat 2026.

€ x 1.000

Product	Omschrijving	Dekking	Bijstelling lasten 2026
	Fasering naar 2027 e.v.		
8.2.1	GS 15-9-2026 Fasering product 821	N.v.t.	-1.634
			-1.634

8.2.2. Grensoverschrijdende samenwerking

Voortgang

De uitvoering van de strategie voor onze buurlanden België en Duitsland verloopt volgens plan. Met Noordrijn-Westfalen zijn de bestaande afspraken op het terrein van milieu herijkt in een nieuwe verklaring, die op 27 mei 2026 is ondertekend. Met Wallonië werken we op bestuurlijk niveau samen met de Provincie Luik aan een gezamenlijke agenda voor grensoverschrijdende regionale samenwerking.

Afwijkingen

Op dit moment zijn er geen inhoudelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op het realiseren van de gestelde doelen zoals opgenomen in de Programmabegroting 2026.

Financiële consequenties

Op dit moment zijn er geen inhoudelijke ontwikkelingen die financiële consequenties hebben voor de gestelde doelen zoals opgenomen in de Programmabegroting 2026.

8.2.3. Coördinatie internationalisering en Euregio Maas-Rijn

Voortgang

Voor de voortgang rondom de uitvoering van Internationalisering wordt verwezen naar product 8.2.2.

2026 staat in het teken van het 50-jarig bestaan van de Euregio Maas-Rijn. Tegelijkertijd wordt onverminderd gewerkt aan de uitvoering van de reguliere werkzaamheden, waarbij de Provincie Limburg blijvend vertegenwoordigd is binnen de Euregio Maas-Rijn. De focus ligt op de thema's Economie en Innovatie en Onderwijs en Arbeidsmarkt, met bijzondere aandacht voor de verdere ontwikkeling van het trinationale onderwijs. Daarnaast blijft de doorontwikkeling van het Bocagelandschap een belangrijk aandachtspunt voor de Provincie Limburg.

De uitvoering van de werkzaamheden binnen de EGTS Euregio Maas-Rijn verloopt conform planning. Ter versterking van de organisatie is de nieuwe functie van adjunct-directeur ingesteld en inmiddels succesvol ingevuld.

Afwijkingen

Op dit moment zijn er geen inhoudelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op het realiseren van de gestelde doelen zoals opgenomen in de Programmabegroting 2026.

Financiële consequenties

Op dit moment zijn er geen inhoudelijke ontwikkelingen die financiële consequenties hebben voor de gestelde doelen zoals opgenomen in de Programmabegroting 2026.

8.2.4. Externe relaties en Public Affairs

Voortgang

Public Affairs

Op verschillende strategische proposities zijn in het eerste en tweede kwartaal 2026 zichtbare vorderingen gemaakt. In het tweede kwartaal is onder meer de strategische propositie '[Sociaal en Veerkrachtig Limburg](#)' overhandigd aan de minister van Binnenlandse Zaken, eveneens in het tweede kwartaal is de Europees ingestoken propositie '[Chemelot als Europees Strategisch Industriecluster](#)' overhandigd aan de kabinetschef van Eurocommissaris Hoekstra en worden de proposities 'Trinationaal onderwijs, kennis en arbeidsmarkt' en 'Energie van en voor Limburg' naar verwachting in het derde kwartaal gepresenteerd. Tegelijkertijd is er frequent contact (in de vorm van bijeenkomsten, werkbezoeken en bilaterale gesprekken) met Kamerleden, Europarlementariërs, bewindslieden en andere relevante Haagse en Brusselse stakeholders in relatie tot de strategische proposities. Zo zijn na de installatie van het kabinet Jetten I in het eerste kwartaal 2026 alle bewindspersonen individueel gefeliciteerd en de relevante proposities onder de aandacht gebracht. In het eerste kwartaal 2026 is de campagne over het 'Innovatieve Limburg, Limburg zonder grenzen' gelanceerd die medio 2026 en 2027 zal worden gecontinueerd. De nominatie van Limburg tot de top 7 slimste regio's wereldwijd door het Intelligent Community Forum is daar een bevestiging van.

Fundraising

Binnen fundraising zijn kansrijke dossiers in beeld gebracht op basis van de beleidskaders en de geselecteerde fundraisingsdossiers. Per dossier worden passende calls verkend en aanvragen ondersteund in samenwerking met partners. Daarbij ligt de focus op regionale EU-programma's. Ook worden subsidies die in Limburg landen actief gemonitord. PS wordt hierover geïnformeerd via een mededeling van de portefeuillehouder bij de Najaarsrapportage 2026.

Eren en gedenken, democratie en vrijheid

In het afgelopen kwartaal is geïntensiveerd op het thema vrijheid en democratie. De voorbereidingen en uitwerking van het programma Democratie en Vrijheid, zoals de viering 40 jaar Gouvernement als huis van de democratie, de ondersteuning van Loket D van het Vfonds, de uitrol van Prinsjesdag in de regio en het aanbod naar gemeenten en het onderwijs komen tot uitvoering in het 3e en 4e kwartaal.

Afwijkingen

Public Affairs

Op dit moment zijn er geen inhoudelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op het realiseren van de gestelde doelen zoals opgenomen in de Programmabegroting 2026.

Fundraising

Een deel van de uitvoering vindt later plaats dan eerder voorzien. De latere uitvoering hangt samen met de voorbereiding van de positionering van Limburg in het Meerjarig Financieel Kader 2028-2034 en het Nationaal Regionaal Partnerschapsplan. Voor deze trajecten is aanvullend extern onderzoek en advies nodig, met name voor het Nationaal Regionaal Partnerschapsplan. De aanbesteding start naar verwachting in 2026, terwijl de uitvoering in 2027 plaatsvindt. De planning is daarbij mede afhankelijk van externe ontwikkelingen in Brussel en Den Haag.

Eren en gedenken, democratie en vrijheid

De uitrol van het aanbod naar gemeenten en onderwijs vraagt meer tijd en extra inzet, vanwege het passend maken van dit aanbod binnen hun (lopende) programma's of agenda's.

Financiële consequenties

Fasering naar 2027 e.v.

Voor fundraising wordt € 0,50 mln. gefaseerd naar 2027, omdat de uitvoering doorloopt in 2027 en de planning mede wordt bepaald door externe processen rond het Meerjarig Financieel Kader en het Nationaal Regionaal Partnerschapsplan.

€ x 1.000

Product	Omschrijving	Dekking	Bijstelling lasten 2026
	Fasering naar 2027 e.v.		
8.2.4	GS 15-9-2026 Fasering product 824	N.v.t.	-500
			-500

8.2.5. Rijkstaken CdK en Weerbare Overheid

Voortgang

De Commissaris van de Koning stimuleert de inzet op weerbare overheid, deels vanuit zijn rijkstaken en deels vanuit zijn provinciale taken. Dit betekent dat er doorlopend wordt ingezet op veilige publieke dienstverlening, op het tegengaan van ondermijning (zoals criminele beïnvloeding van het bestuur) door samen te werken met het RIEC (Regionaal Expertise en Informatie Centrum), het inzetten van het BIBOB-instrument en het bevorderen van integriteit in de organisatie en het provinciaal bestuur.

De uitvoering, inclusief de nog te voorziene acties op de diverse deelonderwerpen, van paragraaf 8.2.5. Rijkstaken en Weerbare Overheid verloopt volgens planning.

Afwijkingen

Op dit moment zijn er geen inhoudelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op het realiseren van de gestelde doelen zoals opgenomen in de Programmabegroting 2026.

Financiële consequenties

Op dit moment zijn er geen inhoudelijke ontwikkelingen die financiële consequenties hebben voor de gestelde doelen zoals opgenomen in de Programmabegroting 2026.